

TERUG NAAR DE KUST

Voor mijn kinderen: Mathieu en Julia.

'Mam! Mama! Ik kan het, kijk, ik kan op mijn hoofd staan!'

Wolfs schrille stemmetje trok me weer terug aan land, uit de kolkende zee van verdriet en de pijn in mijn lege baarmoeder. Daar stond hij, zijn rood aangelopen gezichtje ondersteboven in het zand, zijn buik bloot en paars van de kou, zijn blote voetjes wijzend naar de loodgrijze wolken. Hij viel om, lachte, sprong op en keek me brutaal aan.

'Zag je dat, mam? Merel, zag je me? Ik kan het ook!'

Merel negeerde haar broertje en zette haar zoektocht naar schelpen voor haar ketting voort. Ze liep aarzelend, tenen samengeknepen, het ondiepe water in, broekspijpen omhoog, kippenvel op haar dunne benen.

'Mam, Merel kijkt niet!'

Ik zat op mijn spijkerjack. Met mijn armen om mijn knieën geslagen wiegde ik zo onzichtbaar mogelijk heen en weer, om de pijnscheuten in mijn buik dragelijker te maken. Ik keek naar mijn kinderen, hoe ze renden, met zand gooiden en dan weer stilstonden bij een dooie kwal of een mooie schelp.

Zeven uur vanochtend was ik vertrokken. De keuze was gemaakt. Ik droeg Geerts kind, maar ik kon niet nog een kind alleen opvoeden. Ik was misselijk van de honger, maar kon niet eten. Ik kon alleen maar denken aan mijn kinderen, die wel een kans hadden gekregen. Hun warrige haren, Wolfs ogen, nog dik van de slaap, Merel, die tegen me aan kroop in bed.

Geert zou woedend zijn. Al was hij niet bepaald een goede vader, hij hield van zijn zoon en van mijn dochter en hij zou ook weer onvoorwaardelijk van dit kind gehouden hebben, al kon hij er niet voor zorgen. Maar het kon niet. Het kon niet en het werd tijd dat ik mijn verstand gebruikte. Geen eindeloze discussie met hem, die ongetwijfeld zou eindigen in een liederlijke ruzie, verwijten over en weer en uiteindelijk het instorten van Geert, waarna ik hem kon gaan troosten.

De baby moest weg. Het was mijn fout dat die er gekomen was en dus moest ik door de pijn van het afscheid heen. Daar kon ik Geert niet mee opzadelen. Het was de juiste beslissing.

Ik dacht aan de Colombiaanse moeder die ik ooit bij Spoorloos had gezien. Haar ontroering bij de foto van haar dochter, die ze had afgestaan omdat ze niet anders kon. Haar spijt van de beslissing het zusje van haar oudste dochter weg te geven. Haar hoop op een beter leven voor haar jongste, hoe ze iedere dag tot God bad dat dit meisje haar ooit zou zoeken. Afscheid moeten nemen van je kind, al kende je het niet, was het verschrikkelijkste wat een moeder kon overkomen.

Nadat het was gebeurd, ging ik naar huis om te douchen en mijn bed in te duiken. 'Neem een paracetamolletje en kruip lekker onder de wol,' had de gynaecologe gezegd. Maar het lege huis verstikte me. Het prikbord met de babyfoto's van Merel en Wolf. Het rondslingerende speelgoed. Babybilletjes op de televisie. Allemaal stille verwijten. Deze moeder had haar kind vermoord. En nu lag ze in bed. Mijn schuldgevoel verpletterde me. Ik moest weg. En zoals altijd wanneer ik het gevoel had te bezwijken, reed ik naar zee. Naar de plek waar ik was geboren, aan de rand van de duinen. De zeewind blaast de zorgen uit je kop, zei mijn vader altijd.

Het klepperen van de brievenbus en het neerploffen van de post deden me beseffen dat het al na elven moest zijn. Ik had zeker twee uur naar de regen zitten staren. De asbak lag vol peuken en mijn koffie was inmiddels koud.

Ik hees mezelf overeind en slofte richting de deur, waar ik het vochtige stapeltje enveloppen oppakte. Twee belastingaanslagen, een bankafschrift, een oproep van de tandarts voor halfjaarlijkse controle en een ansichtkaart. Een zwart-witfoto van schattige, roze babyvoetjes. Voetjes die naar lammetjes en Zwitsal roken, voetjes die ik wilde strelen en kussen, voetjes waarom ik rouwde. Wat een cynisch toeval. Mijn baarmoeder zoemde nog na van de pijn.

Het zou geen pijn doen, had de arts gezegd. Misschien een wee, menstruatieachtig gevoel in de onderbuik, meer niet. Ze had ongelijk. Het was inmiddels vijf dagen geleden, en ik liep nog steeds krom van ellende.

Ik raapte de kaart met trillende vingers op en streelde de gekrulde teentjes, het tere hieltje. Ik slikte mijn opkomende tranen weg en draaide de kaart om.

Maria!

*Je bent een adder. Een slet die haar kind heeft vermoord. Je bent je kinderen niet waard. Je bent het leven niet waard. Al jaren volg ik je. Iemand moet je straffen, hoer!
Ik hou je in de gaten.*

Ik las de woorden, drie, vier keer, voordat ze tot me doordrongen. Daarna gooide ik het van me af. *Welke idioot schrijft zoiets?* dacht ik en tegelijk wist ik wie dit had gedaan. Er was maar één persoon kwaad genoeg op mij om me een adder en een slet te noemen, alleen hij wist van mijn abortus: Geert. Het was zijn kind, dat ik had laten weghalen. Ik trok de deur open, in de verwachting dat hij erachter zou staan, boosaardig grijnzend, maar er was niemand, behalve een miauwende kat.

De klootzak. Hij had de greep op zichzelf blijkbaar volledig verloren.

Natrillend van woede gooide ik water in het koffiezetapparaat en schepte koffie in de filter, waarbij ik op het aanrecht knoeide. Ik stak een sigaret op en staarde naar het armetierige straaltje bruin vocht, dat langzaam in de pot druppelde. Hier zat ik echt op te wachten. Na alle toestanden, het gevecht om mezelf van hem los te weken, ging hij me stalken. Ik keek naar buiten, naar de ramen van mijn achterburen, die ik niet kende en die hun gordijnen altijd gesloten hielden. Hij moest het wel zijn.

Dit was een serieuze bedreiging. Misschien moest ik hiermee naar de politie. Vier dagen geleden had hij me tenslotte nog voor hoer uitgemaakt. Scheldend en tierend was hij de deur uit gelopen, nadat ik hem had verteld dat ik een abortus had ondergaan. Hij was er zeker kwaad genoeg voor. Was dit zijn wraak? Ik kon het niet geloven. Als Geert al in staat zou zijn iemand iets aan te doen, dan was het zichzelf.

Maar wie anders wist ervan? Wie anders had er een reden om mij zo te haten?

Ik dacht aan die ruzie toen ik was thuisgekomen met de kinderen en hij op de stoep zat. Ik voelde me te beroerd om met hem in discussie te gaan, te zwak om een leugen te bedenken over wat er met me aan de hand was. Ik zei het hem plompverloren, al had ik me eerst zo voorgenomen het voor hem te verzwijgen.

Zijn gezicht werd grauw als cement. Hij dacht onmiddellijk

dat ik het kind van een ander weg had laten halen. Toen ik hem er eindelijk van had overtuigd dat er geen ander was, en het tot hem doordrong dat het om zijn kind ging, werd hij nog kwader. ‘Waarom?’ had hij geschreeuwd. Wat maakte het uit, of we nu twee of drie kinderen hadden?

‘Voor jou niets!’ had ik terug gegild. ‘Voor mij alles! Ik wil verder met mijn leven. Jij zuigt me mee in je depressie en ik kan er niet meer tegen. Nog een kind erbij maakt het alleen maar erger. Snap je dat dan niet?’

De koffie was klaar. Ik schonk hem in een grote mok waarop ‘Voor mijn allerliefste Voetballertje’ stond en nam een slok. Ik wist niet wat ik moest doen. De politie bellen? Nee. Dat zou overdreven zijn. Ik moest eerst met Geert praten. Vandaag nog. Hoe kwaad en gekwetst hij ook was, wat hij nu had gedaan ging te ver. Ik wist zeker dat hij er spijt van zou hebben. Dat hij het in een giftige, dronken bui had geschreven, afgelopen nacht, toen hij niet kon slapen.

Geert opende voorzichtig de afgebladderde donkergroene deur en keek met bloeddoorlopen ogen door een kier naar buiten. Ik was inmiddels zeiknat van de regen, en buiten mezelf van kwaadheid.

‘Doe open, verdomme, ik ben doorweekt,’ zei ik, en ik schopte tegen de deurpost aan. Hij peuterde met zijn slaperige hoofd het kettinkje los. ‘Relax,’ mompelde hij en hij liet me binnen.

Zes jaar geleden werden Geert en ik tijdens een auditie voor de coverband The Healers aan elkaar voorgesteld en ik sidderde toen ik zijn smalle, sterke hand schudde. Dat kwam door zijn blik, zijn grote diepbruine ogen, die leken te smeken om liefde. Hij was net een zigeuner met zijn dikke bos donkerbruine krullen en zijn lange, nonchalante lijf.

Twee uur later lag ik op Geerts matras, dronken en straalverliefd, blind voor de troep in zijn kamer en het feit dat hij op klaarlichte

dag een fles wodka soldaat maakte. Drie dagen later trok hij bij me in. Mijn dochter Merel negeerde hem de eerste paar maanden. Ze had er al een aantal zien komen en gaan, onder wie haar vader. Maar Geert bleef en veroverde ook haar hart. Samen maakten we nog een kind, Wolf.

Hij droeg een grijs t-shirt en een boxershirt. Hij snelde op zijn tenen voor me uit de trap op, terug naar de warmte.

‘Kom maar naar boven,’ zei hij, ‘ik trek even wat warmte.’

Ik liep achter hem aan en voelde dat mijn boosheid plaatsmaakte voor een intens verdriet terwijl ik keek naar zijn dunne benen, waarop kippenvel stond.

Siebe, onze drummer, was voor een paar maanden naar Nepal om naar zichzelf te zoeken. Ik had beloofd zijn planten water te geven, zijn post in de gaten te houden en zijn kat te voeren. Siebe wist al dat het tussen mij en Geert niet goed ging en bij het overhandigen van zijn huissleutel had hij gezegd dat zijn etage ook als toevluchtsoord zou kunnen dienen. Nu zat Geert hier en hij had zich de ruimte toegeëigend door er een enorme zoi van te maken. Lege bierflesjes en een halfvolle fles wijn, drie volle asbakken en een witte plastic tas met resten Chinees, waaruit Marvin, Siebes kat, zat te eten, bevuilden de tafel. Geert had het matras uit de slaapkamer naar de woonkamer gesleept en daarop lag zijn basgitaar en een stapel muziekboeken. Vanuit de douche klonken vertrouwde geluiden. Hij zong nog steeds het melodietje dat ik hem zes jaar lang bijna iedere ochtend had horen zingen. *When I woke up this morning, you were on my mind.*

‘Koffie?’ vroeg hij, terwijl hij de kamer in liep en zijn natte lange haren nadruppen op zijn sweater. Ik knikte en keek naar hem, naar zijn getergde gezicht, en kon geen spoorje haat ontdekken. We staken allebei een sigaret op en zochten naar woorden. Ik durfde niet te beginnen over de kaart. Geert liep naar de keuken. Hij

kwam terug met twee dampende mokken en een pak suiker onder zijn arm. Met trillende vingers haalde ik de kaart uit mijn tas en legde hem voor me op tafel.

‘Wat is dit?’ mompelde hij bij het zien van de afbeelding, en toen hij de kaart oppakte en de tekst las, kauwde hij op zijn onderlip.

‘Wat een gefuckte gek...’ Hij keek me verbijsterd aan met zijn gebroken, vermoeide ogen. Ik wendde mijn blik af, omdat het me pijn deed hem zo te zien, in deze puinhoop, alleen, zo kwetsbaar als hij daar zat, ineengedoken en geslagen. Ik haatte mezelf. Ik had hem alles ontnomen waar hij van hield en nu kwam ik met deze beschuldiging aanzetten. Hoe kon ik denken dat hij, de man die ik zo lang lief had gehad en zo goed kende, mij zoiets walgelijks zou sturen? Aan de andere kant was er geen andere mogelijkheid. Hij moest het wel gedaan hebben. Het idee dat een onbekende, een of andere psychopaat, mij op het oog had, was nog vele malen ondraaglijker.

‘Je denkt toch niet... Denk je dat ik dit heb geschreven?’

Geert stond op en slingerde de kaart op tafel. Hij keek naar me met samengeknepen ogen en blies driftig de rook van zijn sigaret uit.

‘Het wordt steeds gekker! Kijk me aan! En zeg eens eerlijk... Verdomme! Hoe gestoord denk je wel niet dat ik ben? Dat ik jou bang zou willen maken?’

Ik stond ook op en legde mijn hand op zijn arm. Hij rukte zich los.

‘Het is niet te geloven! Wat een puinhoop hebben we ervan gemaakt, Maria! Het kon al niet veel erger. En nu sta je hier... Mij te beschuldigen, alsof ik gek ben. Mij dumpen en ons kind weg laten halen zonder enig overleg was nog niet genoeg!’

Hij schopte zijn kussen door de kamer en schudde met zijn hoofd, wat hij altijd deed als hij te geëmotioneerd raakte. Hij wilde niet dat ik zijn verdriet zag. Ik wreef in mijn ogen, om de

hete tranen die ik op voelde komen terug te duwen en zette mijn tanden in de binnenkant van mijn wang.

‘Geert, dit is niet eerlijk. Vind je het vreemd dat ik aan jou dacht toen ik die kaart zag? Na al onze ruzies? Je hebt laatst een strijkijzer naar mijn hoofd gegooid! Je schreeuwde dat ik er grote spijt van zou krijgen...’

‘Vind je het gek! Jij zette me het huis uit! Het gaat even niet lekker en hup, ik word weggestuurd. Alsof onze relatie niets voorstelde. En dan vertel je me ook nog eens tussen neus en lippen door dat je ons kind hebt laten aborteren...’

Hij ging liggen op zijn matras, met zijn handen onder zijn hoofd. Hij sloot zijn ogen. Zijn oogleden trilden.

‘Zo was het niet helemaal. Ik heb je niet weggestuurd. Jij wilde weg omdat ik zei dat ik niet kon omgaan met jouw problemen. Omdat ik zei dat ik wilde leven. Dat ik er niet meer tegen kon... En jij ondernam niets. Je wilde liever lekker blijven sudderen in je depressie.’

Ik liep naar het raam, ging zitten op de vensterbank en legde mijn wang tegen het koele glas, kijkend naar de grijze lucht, die al maanden boven de stad hing.

‘Wees eerlijk. Je was aan het doordraaien. Zo in de war. Ik kon je niet meer helpen.’

Hij rolde op zijn zij, sloeg zijn armen om zijn knieën en verborg zijn hoofd in het matras. Hij kreunde alsof hij pijn had.

‘Je moet hulp zoeken. Ik kan het niet. Het is misschien egoïstisch van me, maar ik weet niet meer wat ik moet met die somberheid van je. Het is moeilijk om van iemand te houden die altijd negatief is, nergens meer zin in heeft. Snap je dat we zo niet nog een kind op de wereld kunnen zetten? Jij hebt je handen vol aan jezelf. En ik heb ook nog mijn eigen leven...’

‘Aha, het gaat dus om jou. Jij hebt me gedumpt omdat ik je voor de voeten liep. En mijn kind ook maar meteen, hup weg ermee.’

‘Hou op, Geert. Ik heb je gevraagd hulp te zoeken. Ik heb je gevraagd te stoppen met drinken. En steeds beloofde je dat. Je zou in therapie gaan... Ik heb het afgelopen jaar dag en nacht voor je klaargestaan. En het hielp niks! Het werd alleen maar erger.’

Geert kwam overeind. Hij streek met zijn handen over zijn gezicht en door zijn haren, en ik vond hem ineens weer zo shockerend mooi, dat mijn tranen zich opnieuw opdrongen. Dit keer liet ik ze lopen. Hij keek me gekweld aan.

‘Ik hou van je, Maria. Ik zou je nooit, nooit pijn kunnen doen, wat je me ook aandoet. Die kaart heb ik niet geschreven.’

‘Maar... Wie schrijft er dán zoiets?’

‘Een gestoorde fan, weet ik veel... Misschien zo’n anti-abortusgek die je heeft gezien bij de kliniek. Je moet naar de politie gaan.’

Ik huiverde. Dit was niet wat ik wilde horen. Het begon tot me door te dringen wat het betekende. Dat ik was uitverkozen. Dat iemand wilde dat ik bang was.

‘Misschien valt het mee,’ zuchtte Geert. ‘Is dit een eenmalige grap. Maar ik zou het toch melden, als ik jou was. In ieder geval, als er iets is, dan kun je me altijd bellen.’

Ik stond op en liep naar de tafel. Mijn hand trilde toen ik de kaart oppakte en hem weer in mijn tas schoof. Ik pakte mijn jas van de stoelleuning en trok hem aan. Ik wilde nog iets zeggen wat de spanning tussen ons zou verbreken, maar ik wist niet wat. Wat we ooit hadden, was kapot en het voelde alsof ik het had gebroken. Ik kon even niet meer bedenken waarom ik onze relatie had beëindigd. Waarom ik voor een abortus had gekozen. Ik wist wel dat deze keuzes nu bestraft werden en dat als ik ze niet had gemaakt, ik nu geen kaart van een gek in mijn tas had zitten. Ik gooide mijn tas over mijn schouder en stootte een kop koffie om.

‘Shit.’ Ik zakte door mijn knieën om de scherven op te rapen, maar ik had de kracht niet meer. Geert bukte en sloeg zijn arm om me heen.